

Ostravsko: cestovní ruch na startu

Author: Vítězslav Fejfar | Published: 27.04.2009

Smutnou pravdou zůstává, že většina lidí si stále neuvědomuje, jak velký rozsah ekonomický i jiný mohou mít volnočasové projekty. Pokud jsou dobře naplánované a realizované, představují nezanedbatelný hospodářský přínos nejen pro danou lokalitu, ale mají rovněž nadregionální význam. Přinášejí totiž hmatatelný multiplikační efekt - rozvoj služeb i infrastruktury blízkém i širším okolí, zvyšování kvalifikace obyvatel apod. Po porevoluční euforii, kdy si řada odborníků myslela, že do jednotlivých „krajských“ destinací v Čechách a na Moravě budou jezdit zástupy asijských turistů, přišlo celkem brzy vystřízlivění. Co by tady koneckonců dělali? Pokud už Japonec a vůbec zahraniční turista přijede do Česka, zajímá ho především Praha. Pro investory a municipality z toho plyne jedině: investovat cíleně do projektů zaměřených na domácí populaci. Právě ta totiž tvoří více než padesát procent klientely sektoru cestovního ruchu v České republice.

Problematické financování

Nedávné diskusní setkání Stavebního fóra, které se pod názvem „Volnočasové projekty - vize přesahující současnou recesi“ konalo v ostravském hotelu Park Inn, ukázalo, že cestovní ruch v Moravskoslezském kraji má pro rozvoj velký a v mnoha ohledech unikátní prostor. Naráží ovšem více než jinde na překážky. Jako vždy jsou základním problémem peníze, resp. investice. V zásadě jsou na výběr čtyři možnosti: buď projekt financovat z vlastních zdrojů, nebo s pomocí úvěru, s využitím některé z dostupných dotací nebo aplikovat model PPP. Pomineme-li první možnost, je u všech dalších modelů financování kladen striktní požadavek na návratnost investice. Důležitá je už projektová příprava, studie proveditelnosti, ale rovněž samotná udržitelnost provozu. Bohužel ale právě segment volnočasových projektů je v Česku vyhlášený problémy s provozem, jinak řečeno: s ekonomickou návratností. Mj. v jejich provozu potíže vyvolávají deficit kvalifikovaného personálu, rizika nárůstu cen energií a vstupů všeobecně, svou roli mají o náhlé pohyby kurzu koruny apod.

Studie proveditelnosti toto vše musí brát v potaz, a proto nikoli každý projekt ekonomicky „projde“. Řešením pak ale může být financování z unijních regionálních operačních programů. V Moravskoslezském kraji má úřad Regionální rady do roku 2015 připraveny na podporu cestovního ruchu a místní infrastruktury dvě miliardy korun. Jeho první výzvy využilo dvaatřicet subjektů, z nichž jedenáct bylo doporučeno k financování. Byly mezi nimi projekty vybudování naučných stezek, lyžařských tras, sportovně-zábavných center nebo golfového hřiště. „Největším problémem, se kterým se potýkáme, je jednoznačně určit, co ještě je a co už není cestovní ruch. Ne u všech žádostí je toto jasně zřejmé,“ tvrdí Daniel Foltýnek z úřadu Regionální rady.

Kraj zná své priority

Moravskoslezský kraj má v prioritách cestovního ruchu, zdá se, jasno a chce podporovat i projekty, které mají neinvestiční charakter. „Některé projekty lze jen těžko financovat z evropských fondů. Kraj se proto snaží pro své investice v této oblasti zajistit alternativní druhy financování,“ říká Tomáš Ehler z krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Tato snaha již má první výsledky. Konkrétně třeba rekonstrukci kostela sv. Josefa ve Fulneku, modernizaci letiště v Mošnově, rekonstrukci muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm nebo nový model 3D ortofotomapy Moravskoslezského kraje. Další projekty navíc již běží. „Jedná se o projekt nazvaný Kraj mnoha barev a příležitostí. Na něj se podařilo z regionálního operačního programu získat 30 milionů korun. Ty budou využity pro propagaci kraje na nejrůznějších veletrzích cestovního ruchu. Podána je rovněž žádost o financování projektu Beskydské magistrály. Ten si klade za cíl rozvoj běžeckého lyžování a cykloturistiky v Beskydech se vším, co s tím souvisí. Do budoucna se počítá i s programy na podporu regionu Osoblažska a Jesenicka,“ vysvětluje Ehler.

Minulost devizou budoucnosti?

Právě silně industriální ráz krajiny může být pro regiony Ostravska a Karvinska silnou devizou do budoucnosti. Například rozsáhlá rekultivovaná území po důlní činnosti s rozlohou více než 4 500 ha, táhnoucí se od Karviné až po Havířov, v současnosti nevyužívaných a navštěvovaných pouze zloději železa, by se mohla v budoucnu proměnit v oázu zábavy, relaxace a odpočinku. Záměru nahrává i to, že na tomto území je nemálo technicko-historických památek a jedinečná flóra a fauna.

Značná část tohoto území je v majetku společnost RPG. „Zhruba před jedním a půl rokem jsme byli postaveni před otázkou, co s ním. Vzhledem k charakteru území bylo od začátku jasné, že zde jsou jen nevelké možnosti pro bydlení. Zbývá tedy využít území pro účely komerce, ekoenergie a zábavy. Některé lokality či objekty mají jisté výhody - třeba možnost umístění provozů s vyšší hlučností. V současné době již fungují první takové projekty. Například jednu z budov v areálu bývalého Dolu Dukla si pronajali provozovatelé elektronické muziky, šestipodlažní kryt CO tamtéž rekonstruovala a zpřístupnila skupina vojenských nadšenců. OKD buduje v blízkosti Karviné golfové hřiště a na bývalé haldě v obci Doubrava u Karviné otevře své brány nový Dinopark, kde se roční návštěvnost odhaduje na dvě stě tisíc lidí,“ mapuje pozvolný rozvoj rekultivovaného území Eva Spasová ze společnosti RPG.

Dynamičtějšímu rozvoji trochu zapomenuté a zanedbávané krajiny ale brání nedostatečná úroveň infrastruktury, a to zejména dopravní. Schází ale i leccos jiného, třeba už zmíněné pracovní síly a samozřejmě i peníze. Proto v RPG uvažují o pronájmu ploch, o které bude zájem, a nevyklučují ani prodej některých území.

Jednou z možností, jak Ostravsko turisticky zatraktivnit, je bezesporu využití brownfieldů a dalších industriálních památek, kterých je v oblasti celá řada. Na téma „Historické brownfieldy - šance pro chátrající památky“ se bude v zámku Zábřeh konat dne 13.5.2009 diskusní snídanež Stavebního fóra. Diskuse se zaměří na specifika investic do památek a na příklady úspěšně zrevitalizovaných památek, např. zámku Zábřeh a Vítkovického zámku a na možnosti dalšího využití zámku v Bílovci. Více informací o programu a on-line přihlašovací formulář naleznete na [webu diskusí](#).

27.04.2009 08:00, Vítězslav Fejfar